

Erasmus+ programma palīdz Eiropas Savienībai virzīties uz ilgtspējīgu, klimatneitrālu un videi draudzīgu nākotni.

Erasmus+ prioritāte par vidi un cīņu pret klimata pārmaiņām jeb zaļā prioritāte ir cieši saistīta ar Eiropas Zaļo kursu – ilgtermiņa stratēģiju, kuras mērķis ir līdz 2050. gadam sasniegt klimatneitralitāti, aizsargāt dabas resursus un pārveidot mūsu ekonomiku un sabiedrību, padarot to ilgtspējīgāku.

Vide un rīcība klimata jomā ir galvenās ES prioritātes gan šobrīd, gan nākotnē. Ilgtspējai ir jāklūst par neatņemamu sastāvdaļu visā izglītības un apmācības spektrā, tostarp mācību programmās, pedagogu profesionālajā pilnveidē, kā arī ēku, infrastruktūras un institūciju darbībā.

[Erasmus+ programmas vadlīnijas](#)

Zaļā prioritāte aicina projektu īstenotājus:

Attīstīt spēju saprast klimata un vides procesus.

Integrēt ilgtspēju mācību saturā un ikdienas darbā.

Stiprināt zaļās un nākotnes prasmes visos izglītības līmeņos.

Mazināt projektu ietekmi uz vidi, tai skaitā veicinot videi draudzīgu mobilitāti.

Veidot ilgtspējīgus paradumus un atbildīgu rīcību ikdienā.

KĀ INTEGRĒT ZAĻO PRIORITĀTI ERASMUS+ PROJEKTOS?

Praktiskie zaļie risinājumi katrā Erasmus+ projektā:
ieteikumi, kā samazināt projekta ekoloģisko pēdu un veicināt videi draudzīgu rīcību

Videi draudzīga mobilitāte

- Izvēlēties mazemisiju transportu, piemēram, vilcienu, autobusu vai koplietošanas automobili.
- Mudināt izmantot Erasmus+ zaļās ceļošanas atbalstu mācību mobilitātes projektos – papildu ceļa dienas un paaugstinātās likmes videi draudzīgam transportam.
- Izvērtēt klātienē tikšanās nepieciešamību un, ja iespējams, daļu aktivitāšu īstenot tiešsaistē.
- Nodrošināt dalībniekiem informāciju par vietējiem ilgtspējīgas pārvietošanās iespējām un to izmantošanas priekšrocībām.
- Plānot maršrutus, kas samazina pārsēšanos un liekus iekšzemes lidojumus.

ATTĀLUMS	Piemērojamā EK likme vienam dalībniekam (zaļā ceļošana)	Piemērojamā EK likme vienam dalībniekam (videi nedraudzīga ceļošana)
10-99 km	56 EUR	28 EUR
100-499 km	285 EUR	211 EUR
500-1999 km	417 EUR	309 EUR
2000-2999 km	535 EUR	395 EUR
3000-3999 km	785 EUR	580 EUR
4000-7999 km	1188 EUR	1188 EUR
8000 km vai vairāk	1735 EUR	1735 EUR

[2026.gada Erasmus+ programmas vadlīnijas](#)

Videi draudzīga mobilitāte ir “pārvietošanās veids, kurā vismaz puse ceļa turp un atpakaļ tiek veikta ar mazemisiju transportlīdzekļiem, piemēram, autobusu, vilcienu, velosipēdu vai koplietojamu automobili. Ceļošana ar kuģi tiks uzskatīta par videi draudzīgu braucienu, ja to kombinēs ar citiem mazemisiju transportlīdzekļiem.

- Attālumu līdz 500 km dalībnieki parasti mēros ar mazemisiju transportlīdzekļiem.
- Attālumu, kas pārsniedz 500 km, dalībnieki tiek stingri mudināti mērot, kombinējot dažādus transporta veidus, lai ceļošana būtu ilgtspējīgāka.

[Erasmus+ programmas vadlīnijas](#)

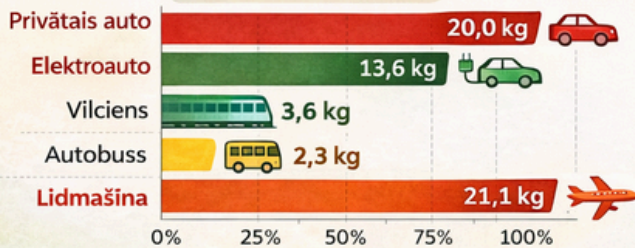
TRANSPORTA IETEKME UZ VIDĪ – CO₂ IZMEŠI (kg)

Salīdzinājums dažādiem pārvietošanās veidiem

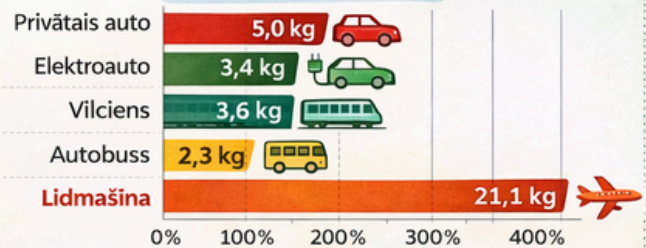

Privātais auto | Elektroauto | Vilciens | Autobuss | Lidmašīna

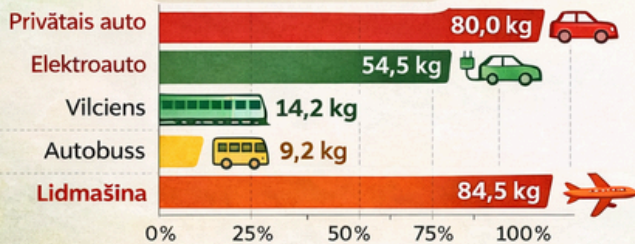
1 persona, 100 km

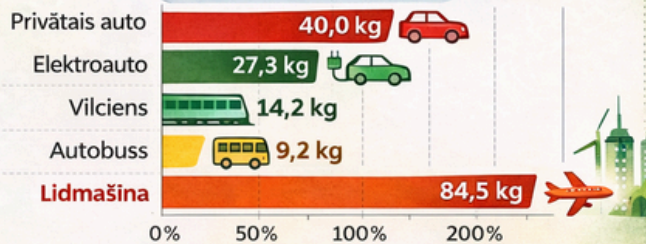
4 personas, 100 km

1 persona, 400 km

2 personas, 400 km

Mazāka izmešu summa = **videi draudzīgāka izvēle**

Dati orientējoši, aprēķināti uz 100 km

[Leitfaden-GreenErasmus.indd](#)

Ilgspējīga pasākumu organizēšana

- Izvēlēties pasākumu vietas, kur ērti nokļūt ar sabiedrisko transportu, un telpas ar dabisku apgaismojumu vai energoefektīvu aprīkojumu.
- Samazināt vienreizlietojamo materiālu izmantošanu (trauki, ūdens plastmasas pudelēs, mapes u.c.) un pēc iespējas izvēlēties atkārtoti lietojamus vai uzpildāmus risinājumus.
- Nodrošināt atkritumu šķirošanu – izvietot konteinerus un skaidras norādes dalībniekiem.
- Ierobežot drukātos materiālus, izmantojot QR kodus, elektroniskos bukletus un citus digitālos rīkus.
- Izvēlēties ilgtspējīgus ēdināšanas risinājumus – vietējas, sezonālas un veģetāras vai vegānas maltītes, izvairoties no individuāli iepakotām porcijām.

Zaļā organizācijas kultūra un digitālā prakse

- Izmantot projektu kā iespēju izstrādāt vai pilnveidot organizācijas ilgtspējas stratēģiju, lai zaļie principi kļūtu par daļu no ikdienas darba un ilgtermiņa attīstības.
- Taupīt resursus un izmantot tos efektīvi – samazināt enerģijas un ūdens patēriņu, izmantot energoefektīvas ierīces.
- Samazināt materiālu patēriņu – drukāt tikai nepieciešamo, izmantot pārstrādātu papīru un digitālus risinājumus.
- Šķirot atkritumus un veicināt atkārtotu izmantošanu – nodrošināt pieejamus šķirošanas konteinerus un skaidras norādes.
- Ievērot aprites ekonomikas principus – pagarināt ierīču dzīves ciklu, tās remontējot, atjaunojot un izmantojot atkārtoti, savukārt jaunām iegādēm izvēlēties ilgtspējīgus, ekomarkētus risinājumus.
- Pārvaldīt digitālo pēdu – regulāri dzēst liekus failus un dublikātus, izmantot koplietotus dokumentus un sadarbības platformas, samazināt nevajadzīgu datu glabāšanu, izvērtēt videozvanu nepieciešamību un biežāk izmantot audio formātu, kā arī digitālo saturu veidot atbildīgi un ilgtspējīgi.
- Stiprināt zaļo kultūru organizācijā – iecelt “zaļos vēstniekus” un ikdienā iedrošināt kolēģus rīkoties ilgtspējīgi.

Ietekmes mērīšana un komunikācija

- **Sekot projekta ietekmei uz vidi** – CO₂ emisijām, drukas apjomam, atkritumu daudzumam un digitālajai pēdai.
- **Izmantot vienkāršus CO₂ kalkulatorus**, piemēram, [EcoPassenger](#), [EcoTransit](#), [ClimateHero](#), [Ecological Footprint](#), [MyClimate](#), [UBA kalkulatoru](#) vai [Pasaules Dabas fonda rīkus](#).
- **Komunicēt rezultātus vizuāli** – grafikos, infografikās un digitālajos pārskatos.

Videi draudzīgas aktivitātes

- **Organizēt dabas un vides aktivitātes** – apzaļumošanu, kukaiņu viesnīcas, ziedošās joslas, kompostēšanu, talkas.
- **Kompensēt daļu projekta emisiju ar vietējām dabas atjaunošanas aktivitātēm**, piemēram, stādot kokus.
- **Veikt resursu taupīšanas uzdevumus** – analizēt resursu izmantošanu organizācijā un izstrādāt ieteikumus to samazināšanai.
- **Iekļaut praktiskas darbnīcas par klimatu, atkritumu mazināšanu un aprites ekonomiku**.
- **Organizēt videi draudzīgus izaicinājumus**, piemēram, "Diena bez auto vai gaļas", "Nedēļa bez drukas", "Digitālā tīrība" vai "Zaļo ideju konkurss".
- **Veicināt sadarbību un kopīgas aktivitātes ar vietējo kopienu**, NVO un vides organizācijām gan projekta ietvaros, gan ārpus tā.

Zaļā prioritāte kā projekta tematiskais fokuss: projektiem, kas tieši pievēršas ilgtspējai, klimata jautājumiem un zaļo prasmju attīstībai

1

Izpratne par zaļo pārveidi un ilgtspējīgu dzīvesveidu

- Skaidrot klimata pārmaiņu cēloņus, ietekmi un nepieciešamos risinājumus.
- Iepazīstināt ar Eiropas Zaļo kursu un Dabas atjaunošanas regulu, skaidrojot to nozīmi izglītībā, sabiedrībā un darba tirgū.

[Eiropas Zaļais kurss](#), [Dabas atjaunošanas regula](#)

- Palīdzēt izprast, kā ikdienas izvēles – pārvietošanās, patēriņš, enerģija un atkritumi – ietekmē kopējo CO₂ pēdu.
- Attīstīt kritisku domāšanu par informācijas avotiem, patēriņu un paradumu maiņu.

2

Ilgspējas kompetences un nākotnes prasmes

- Attīstīt spēju izvērtēt lēmumu un rīcības ietekmi uz vidi, ekonomiku un sabiedrību.
- Stiprināt pedagogu, jaunatnes darbinieku un organizāciju līderu kompetences ilgtspējas jautājumos.
- Sagatavot jauniešus darbam zaļajās nozarēs un jomās, kur nepieciešamas digitāli-zaļās prasmes (enerģētika, būvniecība, aprites ekonomika, ilgtspējas dati, viedās tehnoloģijas u.c.).
- Veicināt analītisko domāšanu, rīcībspēju, līdzdalību un ilgtspējas izpratni kā būtiskas nākotnes prasmes.

Ilgospējīgs mācību saturs un mācību pieejas

- Integrēt ilgspējas tematiku mācību programmās, nodarbībās un materiālos.
- Izmantot *GreenComp* kā ietvaru mācību programmu, kursu un mācību materiālu izstrādē, palīdzot sistemātiski attīstīt ilgspējas kompetences.
- Izmantot praktiskas pieejas, kas palīdz izprast reālas vides problēmas – projektus, pētniecību, eksperimentus un lauka darbus.
- Veidot starpdisciplināru skatījumu, sasaistot vidi ar ekonomiku, tehnoloģijām, sabiedrību un veselību.
- Piedāvāt aktivitātes, kurās dalībnieki rada, izmēģina un izvērtē zaļus risinājumus reālā vidē.

GreenComp: the European sustainability competence framework - Joint Research Centre

- Ilgspējas vērtību iedzīvināšana
- Ilgspējas sarežģītības apzināšanās
- Ilgspējas nākotnes redzējums
- Rīcība ilgspējas labā

Zaļā prioritāte, mijiedarbojoties ar citām Erasmus+ prioritātēm un kvalitātes dimensijām, rada īpaši vērtīgas sinerģijas, piemēram, dubultajā pārejā (zaļā un digitālā), klimata taisnīgumā un taisnīgā zaļajā pārejā, sociālajā iekļaušanā, uzņēmējspējā, inovācijās, kopienu noturībā un nākotnes prasmju attīstībā.

Ilgspējības principu iedzīvināšana nav tikai formāls nosacījums projektos – tā ir iespēja attīstīt zaļās prasmes, stiprināt organizācijas spēju radīt ilgtermiņa ietekmi un vienlaikus veicināt sabiedrības virzību uz noturīgu un ilgtspējīgu nākotni.

Erasmus+ programma ir viens no galvenajiem instrumentiem, kas palīdz attīstīt zināšanas, prasmes un attieksmes klimata pārmaiņu jomā un atbalsta ilgtspējīgu attīstību gan Eiropas Savienībā, gan ārpus tās.

Plašāka informācija par prioritāti un noderīgi resursi:

<https://www.erasmusplus.lv/vide-un-cina-pret-klimata-parmainam>

- **[Zaļās pārkārtošanās un ilgtspējīgas attīstības SALTO resursu centrs](#)**
- **[Erasmus+ un Eiropas Solidaritātes korpusa zaļās stratēģijas īstenošanas vadlīnijas](#)**
- **[Rokasgrāmata Erasmus+ projektu īstenošanai par horizontālajām prioritātēm | VIAA](#)**

Jautājumu gadījumā aicinām sazināties, rakstot uz e-pastu erasmusprioritates@viaa.gov.lv
Aicinām pieteikties Erasmus+ horizontālo prioritāšu jaunumiem savā e-pastā, kā arī MS Teams kanālam, aizpildot pieteikumu: <https://forms.gle/CPXEXNg7NdNQtdWd9>